

Škola prírodných záhrad

VČELY A INÉ OPEĽOVAČE

v malej permakultúrnej prírodnej záhrade

6. časť

prírodné
ZÁHRADY

Hanka Sekulová

www.prirodne-zahrady.sk

Škola prírodných záhrad

VČELY A INÉ OPEĽOVAČE

v malej permakultúrnej prírodnej záhrade

Obsah knihy kopíruje naše vlastné skúsenosti z niekoľkoročného pozorovania našich včelích rodín v našich alternatívnych včelích úľoch. Prírodné včelárstvo zachytávam mojimi očami pozorovateľa. Všetky fotografie sú z rodinného archívu a podliehajú autorským právam vrátane textov.

Vzhľadom na dvojstranové obrázky si prosím nastavte v PDF prehliadači zobrazenie dvoch stránok vedľa seba.

Vydala spoločnosť Darček-prekvapenie s.r.o.
Lipová 6, 90028 Ivanka pri Dunaji
1. vydanie, 2019

Text a fotografie ©Hanka Sekulová
Návrh obálky a grafický dizajn Tomáš Ábel
Zalomenie Michal Sekula

ISBN 978-80-973280-3-0 (elektronická verzia vo formáte PDF)

Hanka Sekulová

www.prirodne-zahrady.sk

Obsah

 Obsah	3
 Upozornenie	7
 Permakultúrna záhrada na malom pozemku	11
 Niekoľko slov o mne	13
 Škola prírodných záhrad	17
 Základná filozofia prírodných záhrad	19
 Projekt prírodných záhrad vo svete a na Slovensku	23
 Cesta k záhradnej plakete “Prírodná záhrada – oáza pre život”	24
 Kritériá certifikovanej “prírodnej záhrady”	25
 Čo je to opeľovač a prečo je dôležitý	27
 Čo je to opeľovanie rastlín	28
 Spôsoby opeľovania	29
 Opeľovače	29
 Včela medonosná	30
 Jej veličenstvo včela medonosná	31
 Niekoľko mojich postrehov o včelách	32
 Včela medonosná dnes	32
 Včela nie je zabijak	33
 Včela a chemické postreky	35
 Včely v našej záhrade - pozorovanie na letáči	36
 Vzťah včela a kvet	38
 Moderné vs. prírodné včelárenie	39
 Moderný chov včiel	40
 Chov včiel v súlade s prírodou	41
 Včela medonosná ako súčasť záhrady	43
 Môžem mať včely v záhrade bez starostlivosti?	44
 Chcem začať, čo k tomu budem potrebovať	45

	Vhodné stanovište pre úle	46
	Alternatívne úle	47
	Ostatné základné pomôcky	48
	Čo ste možno nevedeli - život v úli	49
	Rozdelenie úloh v úli	50
	Robotnice	50
	Trúdi	52
	Kráľovná matka	53
	Rojenie = prirodzené množenie včiel	54
	Od roja k roju	55
	Svadobný let	56
	Keď je príroda zúfalá - trúdice	57
	Ročný kolobeh života včiel	58
	Obdobie rojov, apríl-jún	58
	Dôležitý peľ	59
	Leto - Slnovrat ako bod obratu	60
	Jeseň	61
	Zima - zimný bod obratu	62
	Nová jar - nový život	62
	Moje skúsenosti s TBH „mednou kravou“	63
	Náš alternatívny TBH úľ	64
	Čo je to TBH - Medná krava?	64
	Stavba plástov v Mednej krave (MK)	65
	Na čo si dávať pozor	65
	Čo sa mi páči na TBH	66
	Ako som chytala a osadzovala roj	67

	Moje skúsenosti s Warré nádstavkovým úľom	69
	 Warré zostava	70
	 Warré príbeh	71
	 Ako roj prišiel o kráľovnú a ako ju získal	71
	 Včelie pokračovanie rok 2017	73
	 Warré včelia rodina 2018	73
	 Warré včelia rodina 2019 - moje závery a porovnanie	74
	Najčastejšie choroby a problémy našich včiel	75
	 Klieštik - warroa destructor	76
	 Hnačka - nosematóza	77
	 Vyhadzovanie zakukleného plodu z úľa, zdeformované krídla	77
	 Prírodné spôsoby liečenia, dezinfekcia úľov	78
	 Podchladenie a vyčerpanie	78
	Divé opeľovače v záhrade	79
	 Divé včely - samotárky	80
	 Ostatné opeľovače	81
	 Osy, sršne, muchy, chrobáky, motýle	81
	 Hmyzie domčeky	82
	Tipy na záver	83
	 Mám alergiu na žihadlo, prvá pomoc	84
	 Medonosné rastliny	85
	 Med a iné včelie dary	86
	 Užitočné alternatívne knihy o včelách	86
	Pod'akovanie	87

Táto publikácia je určená hlavne nevčelárom, ktorí uvažujú o opeľovačoch do záhrady, všetkým ľuďom, ktorí majú radi prírodu a chcú by vedieť niečo viac zo zákulisia včelích rodín a tiež pre včelárov, ktorí hľadajú prírodné alternatívy. Je napísaná z môjho pohľadu pozorovateľa našich včelích rodín, vrátane fotografií.

Skladanie roja s Martinom. Včelár Martin je vedený ako „rojochytač“ pre Bratislavu a okolie. Veľmi veľa ma naučil.

Upozornenie

Milí prírodne zmysľajúci záhradkári, záhradníci a iní pestovatelia a chovatelia hľadájúci alebo praktizujúci udržateľné (permakultúrne) pestovanie a chov v súlade s prírodou.

Táto príručka, založená na opise našich vlastných skúseností a podložená našimi fotografiami, neprešla žiadnou jazykovou ani redakčnou úpravou, preto prosím prepáčte niektoré moje prehrešky voči súčasnej oficiálnej jazykovede.

Publikácia kopíruje naše vlastné skúsenosti z niekoľkoročného pozorovania našich včelích rodín v našich alternatívnych včelích úľoch. Prírodné včelárenie zachytávam mojimi očami pozorovateľa.

Napísala som klasickým spôsobom niekoľko kníh, ktoré boli vydané knižne najväčším slovenským vydavateľstvom IKAR a mohli ste ich (niektoré stále môžete) zakúpiť na pultoch štandardných kníhkupectiev.

Pri knihe, ktorú čítate, som sa rozhodla skrátiť čas a medzistupne, ktoré začali svoju históriu v našich záhradách, následne som momenty zvečnila mojim fotoaparátom, zachytila v hlave, následne v počítači, aby sa v skrátenej ceste dostali čo najskôr k vám. Vynechala som, respektíve urýchlila niekoľko medzistupňov, ktoré sú štandardne u vydavateľa a distribútora.

Všetky opisy, ako aj celý obsah, sú moje a naše vlastné skúsenosti, čiže nepreberám časti z iných, podobne ladených, publikácií. Pokiaľ sa rozhodnem na nejakú externú knihu alebo iný zdroj informácií upozorniť, urobím tak priamo v texte.

V mojich tlačенých knihách som popisala príbehy našej väčšej staršej prírodnej záhrady, ktorá začala vznikať z ničoho v roku 2004.

Táto prvá záhradka dostala v roku 2016 najvyšší stupeň prírodnej certifikácie a síce plaketu "Ukážková prírodná záhrada". Ukážková znamená, že by sme ju mali ukazovať druhým, a tým motivovať ľudí na zakladanie záhrad takéhoto prírodného typu.

Našu domácu záhradku tým, že je súčasťou nášho bývania, ukazujeme raz do roka pre

absolventov mojich kurzov, ako názornú praktickú ukážku. Celoročne ju ukazujeme v rámci 12 dielov nášho video seriálu „Zdravie zo záhrady“, ktorý je voľne dostupný na mojej web stránke a tiež prostredníctvom mojich kníh a článkov a rozhovorov v rôznych časopisoch a iných médiách.

Dnes je moja snaha o šírenie zdravých záhrad zameraná viac na šírenie osvetu formou náučných názorných kurzov, aby som motivovala a inšpirovala druhých v zakladaní zdravých záhrad.

Robím kurzy navrhovania, zakladania, pestovania, prirodzenej ochrany pred škodcami, prírodného včelárenia a chovu úžitkovej hydiny v prírodných záhradách. Súčasťou je spracovanie plodov, liečivé rastliny a zdravé recepty.

V tejto publikácii sa venujem opisom života našich včelích rodín a iných opeľovačov tak, ako mi to počas rokov umožnili. Ukážem vám pohľad na alternatívny chov včely medonosnej, moje postrehy a poznatky. Všetky fotografie vznikli v momentoch, ktoré som následne popísala čo najjednoduchším spôsobom, kvôli lepšiemu pochopeniu. Publikácia je na ochutnanie a priblíženie včelieho života. Pokiaľ sa rozhodnete venovať včelám ako včelár, doporučujem ďalšie štúdium. Poznanie včelieho života je ako nekonečná kniha, kde jedna stránka dáva hneď odkazy na ďalších desať. Učí CELÝ ŽIVOT...

Táto príručka vznikla v rámci podpory cyklu kurzov Škola prírodných záhrad.

www.prirodne-zahrady.sk

V našej prírodnej záhrade o včielkach

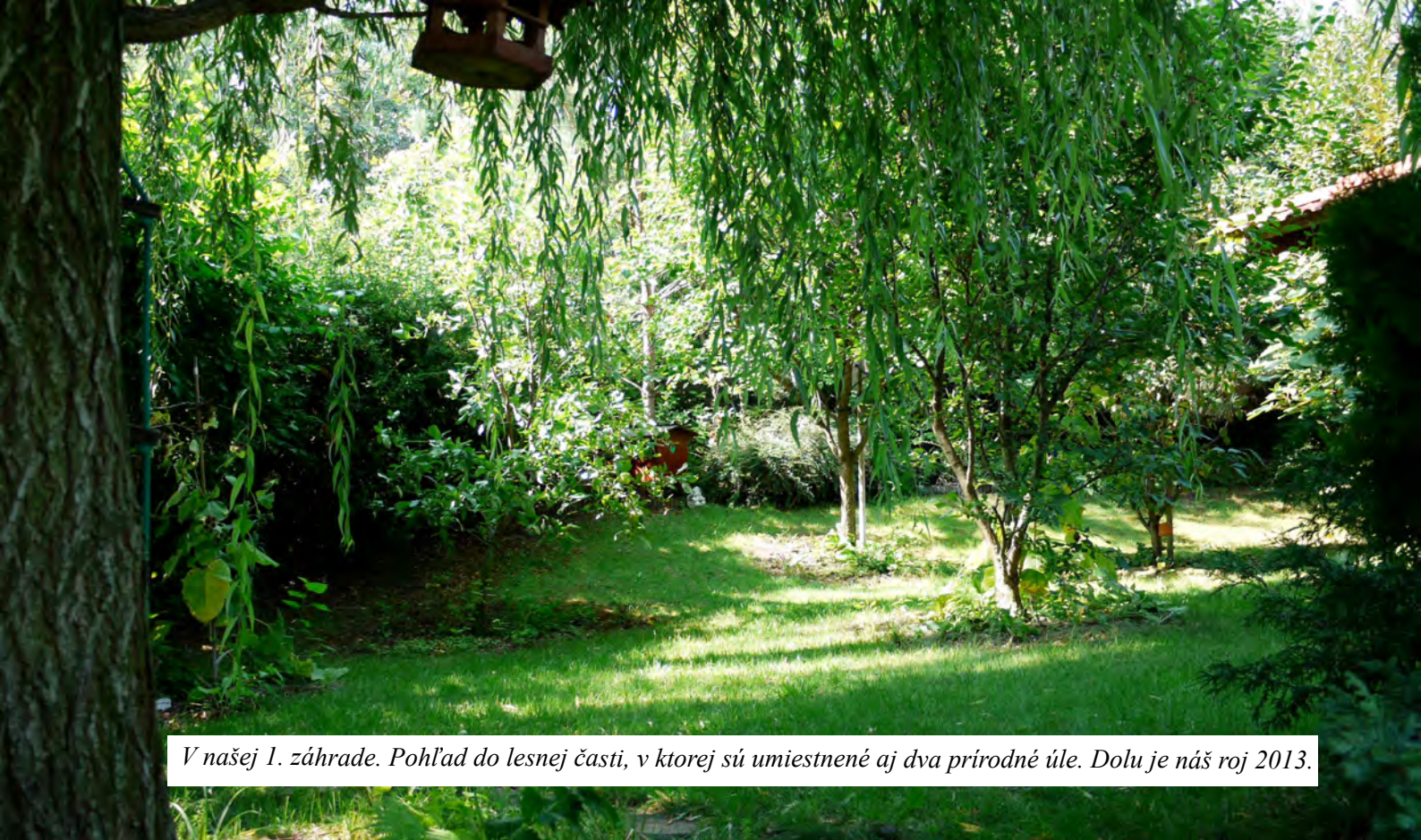

Na letáči (vchod do úľa) to žije. Včielky otočené zadočkami, mávaním krídel práve robia ventiláciu (vetrajú).

Permakultúrna záhrada na malom pozemku

V našej 1. záhrade. Pohľad do lesnej časti, v ktorej sú umiestnené aj dva prírodné úle. Dolu je náš roj 2013.

Áno, dá sa vytvoriť aj na menších pozemkoch zmysluplná malá prírodná permakultúrna, prírodná, teda udržateľná záhrada. Pri minimálnych finančných nákladoch, ale o to s väčším osobným nasadením.

Príkladom sú naše dve vlastné prírodné záhrady, obe na území Podunajskej nížiny. Jedna je na 10 árovom pozemku a druhá na menšom štandardnom 6 árovom pozemku, obe vrátane stavieb v zastavanej časti obce.

Menšia začala vznikať na stavebnej suti v roku 2011 a dnes (október 2019) je z nej už mladá záhradná dáma v rozbiehajúcej sa prírodnej plodivej kráse.

Vznikla bez navážky, bez veľkých nákladov, ale o to viac dostala našej pozornosti a času. Pretože o tom vlastne prírodné záhrady sú. Sú o vzťahu záhrady, celého priestoru vrátane flóry, fauny a ľudí, ktorí sú jej súčasťou. O tom je celá táto publikácia a všetko čo robím. Ako si vybudovať nielen záhradu, ale aj vzťah k nej.

Pretože, či súhlasíte alebo nie, my sami sme neoddeliteľná súčasť prírody a čím skôr sa na ňu naspäť napojíme, tým skôr bude nielen

naša záhradka, ale celé naše okolie udržateľné pre život. Vo väčšej máme umiestnené dva prírodné úle, v menšej záhrade sme sa rozhodli zostať, z dôvodu okolia, pri divých opeľovačoch.

Obe naše záhrady získali plaketu certifikovaná prírodná záhrada. Staršia záhradka v roku 2016 ako „Ukážková prírodná záhrada“.

